www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
AUG 17 1921

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. ЧИСЛО 190. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ВТОРОК, 16-го СЕРПНЯ 1921. — VOL. XXIX. No. 190. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, AUGUST 16, 1921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ВИСИЛАЮТЬ ВІЙСКО НА СТРАЙК

ДВІ КОМПАНІЇ ВИСЛАНО НА СТРАЙК РОБІТНИКІВ В БАВОВНЯНИХ ФАБРИКАХ.

РОЛЕ, Норт Каролайна, 14. серпня. — Ґубернатор Морисон вислав нині дві компанії національної ґвардії до Конкорд, щоби мовляв успокоїти страйкові заворушення бавовняних страйкарів.

Сей страйк треває уже кілька місяців. Ґубернатор каже, що він вислав війска на домаганнє міських і окружних урядників в ткацькім бавовянім промисловім дистрикті.

Джеймс Барет, президент стейтової Федерації Праці, виїхав на місце страйку, щоби оглянути ситуацію.

КОМІТЕТ ПАЛАТИ ПОСЛІВ ДАЛІ ОБНИЖУЄ ПОДАТКИ.

ВАШІНҐТОН, 13. серпня. — Комітет палати послів для приходів докінчив нині свою роботу коло ревізії давних податків, обнижуючи далі податки на ріжні товари.

Так, приміром, зменчено податок за перевіз експресових пакунків. Досі платилося за се податку 1 цент за кождих 20 центів або частину сьої належитости, а тепер сей податок має бути зовсім знесений. Так само знесено податок за перевіз водою, зелізницями або рурами, нафти. Коли зважити, що уже передтим комітет рішив знести або позменчувати податки від перевозу осіб та товарів, то тепер остануться лише транспортові податки на телефонованнє, телеґрами, бездротні посилки і каблеґрами.

Місто давних податків на самих споживачів „солодких напитків" наложено податок на продавця, який він має заплатити при нагоді вибирання лайсенсу. На продавців напитків зроблених зі збіжа, наложено податок 10-процентовий.

Конґресмени обчисляють, що в наслідок сих знижок податків уряд Злучених Держав дістане в слідуючім році коло 3 міліярди 75 міліонів долярів податків.

ГОЛОСОВАННЄ В СПРАВІ ЗЕЛІЗНИЧИХ ЗАПЛАТ.

СІНСИНАТІ, Огайо, 13. серпня. — До дня 30. вересня маєся відбутися голосованнє серед зелізничих робітників над приняттєм знижки робітничої заплати, зарядженої Зелізничою Робітничою Радою Злучених Держав. Головний межинародний уряд юній зелізничих канцелярійних урядників (клерків); тягарових, стаційних і експресових робітників вже вислав картки голосовання своїм членам, яких має бути коло 200.000. До карток долучений довгий лист від предсідателля юнії, в котрім він поясняє цілий перебіг боротьби проти зниження заплати перед Зелізничою Радою.

Всі картки голосовання мають бути звернені юнії до 30. вересня сего року. Того дня головний уряд покличе представників ріжних юній до обчислення голосів та до ствердження, на скілько робітники ріжного рода хочуть поступати разом в обороні своєї платні. Уряд юній остерігає тепер робітників, щоби вони не виходили на страйк, поки вислід голосовання не буде обчислений і поданий до загального відома.

ЗА ЗМОВУ ПРОТИ ІНДІЇ.

ШІКАҐО, 13. серпня. — Джордж Пол Бем і Алберт Г. Веде, два Німці, котрі були засуджені вже давнійше за змову викликати революцію в Індії підчас світової війни, відмовилися заплатити 13.000 долярів гривни, а місто сього пішли до тюрми на три роки.

Суд над ними і ще одним Німцем, Ґуставом Якобсеном на імя, відбувся послідного року. Змова мала бути зроблена ще в 1917. році. Вони плянували зорґанізувати армію з німецьких резервістів на Філіпінах і вислати її до Індії, щоби допомогти там місцевому повстанню. Якобсена засуджено також, але він дістав проволоку на відсиджуваннє своєї кари на тій основі, що його жена захорувала.

НОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ВИКОНУВАННЄ ЗАКОНА ПРОТИ ГОРЯЧИХ НАПИТКІВ.

ВАШІНҐТОН, 13. серпня. — Прихильники повної заборони всяких горячих напитків в конґресі зібрали всі свої сили, щоби не допустити до ухвалення острого закона проти урядників, які без судового дозволу заходять до приватних домів робити ревізії за напитками. На основі пропонованого давнійше закона всі урядники, які заходять до приватних домів або на приватну власність робити ревізії без „варанту", малиби бути карані великими гривнами та довгими арештами; ся постанова була така широка, що без „варанту" урядники не моглиб були ревідувати навіть приватних автомобіліх, возів, куферків і валізок. Проти сього закона „сухі" (прихильники строгої заборони горячих напоїв) повели завзяту боротьбу, доказуючи, що такий острий закон давби велику поміч всяким пачкарям горячих напитків.

По довгій боротьбі їм вдалося переперти другий, богато лагіднійший законопроєкт, котрий забороняє урядникам Злучених Держав перешукувати приватні доми без відповідного судового дозволу (варанту) і забороняє видавати такий варант, хиба в случаю, що є певна основа припустити, що в данім домі виробляється на продаж або продаєсь горячий напиток. За нарушеннє сего закона установляється кару до 1.000 долярів готівкою або вязницю до року або обоє.

АРЕШТУВАЛИ КОРАБЕЛЬ ЗА ПАЧКОВАННЄ ГОРІВКИ НА ОСНОВІ ЗАКОНА З 1799.

НЮ ЙОРК, 14. серпня. — Американські урядники, котрі дня 2. серпня арештували американський вітрильний корабель „Генрі Маршел" поза тримилевим обрубом на мори, подали до відома, що корабель арештовано за пачкованнє горівки, а арештовано його на повнім морю на основі закона з 1799. року. На корабли найдено 1,400 бочок горівки.

„МУНШАЙН" В КАНАЛ — ДОБРА ГОРІВКА ДО ШПИТАЛІВ

Повстав проєкт в кругах федеральних судових властий, щоби величезними запасами горівки, які по сконфіскованню лежать в перехованню американських судових депозитів, зарядити в такий спосіб:

Горівка домової фабрикації т. зв. муншайн буде виляна в канали, добра горівка, фабричного виробу має бути віддана до вжитку шпиталям.

ЗНЕОХОЧЕНИЙ ДО ЖИТТЯ НЕВДАЛОЮ ПОДОРОЖЮ ДО СОНЦЯ.

Дванацятьлітний хлопчина в Шікаґо, стоячи недавно зі сестрою на улиці, біля свого дому, вказав рукою на заходяче сонце і сказав, що вкоротці піде в тім напрямі, куди сонце заходить, щоби переконатися, що діється з тим ясним великаном, коли кождого дня вечером уходить нам з очий.

І хлопчина дотримав слова. Потайки вийшов з дому родичів і пішов в напрямі заходячого сонця. Блукав цілу добу, аж зайшов до другого міста. Проспавшися під лісом, хлопець завважав, що знаходиться в такій самій відлеглости від сонця, що і попередної доби. Побачивши, що дорога до сонця надто довга та що не буде в силі довідатися, як се там діється з появлюваннєм і зниканнєм сонця, хлопчина стратив охоту не тільки до дальшої подорожі, але також до життя.

Написав лист до батька і зажив отрую.

Непритомного хлопця взяли до шпиталю.

Лікарі кажуть, що правдоподібно будуть могли виратувати життя молодому подорожникови.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСОЛ НА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ

По донесенням газети „Наруд" польським послом на Радянську Україну має бути назначений дотеперішний польський посол у Відні Шарота.

ПРАЦЯ ПОГРАНИЧНИХ КОМІСІЙ

Комісія для установлення границь з совітською Росією, Білоруссю і Україною розпочала свою діяльність в Мінську. Перше її засідання відбулося під проводом полковника польського ґенерального штабу Кліма.

БЕЗРОБІТТЯ ЗМЕНШАЄТЬСЯ.

Б. Арналд, головний начальник департаменту праці стейту Іллінойс заявив, що економічне положення в місяцю липни значно поліпшилося.

Фабрики в Пеорія, Ілл. приняли до праці 200 робітників і є надія, що запотрібовання рук до праці буде з кождим днем зростати.

Процуденти рільничих машин сподіються в найблизшім часі великих замовлень на машини, почім сейчас розпічнуть роботу в своїх фабриках.

В много місцевостях принято тисячі безробітних до публичних робіт.

В Рокфорд, Ілл. кождий безробітний може знайти роботу при будові доріг.

В Шікаґо відносини також поправляються.

Є певні ознаки в шікаґовськім промислі, які кажуть надіятися, що поворот до нормальної продукції є вже недалекий.

ЮДА ІСКАРІОТ, — БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ СВЯТИЙ.

Ставлять звичайні люде памятники святим при дорогах, то славним людям на виднійших місцях по містах. Захотілось і большевикам поставити памятник та не знали кому. Думали, думали аж постановили поставити памятник в місточку Свяжск Юді Іскаріотскому, як першому правдивому революціонерови. Відкриття заслони виконала кабаретна співачка, Доллі Михайловна, після чого почала цілуватися з усіми присутними. По відкриттю заслони показалась учасникам свята, — буро-червона ґіпсова фіґура нагого чоловіка, який судорожно зриває шнурок з шиї.

Про се свято оповідає данський письменник Генрик Кеелер у своїх споминах з побуту в Росії, де він перебував довший час, як уповноважний Данського Червоного Хреста.

„МАНДРІВКА З АМЕРИКИ".

В Америці ведеться за московські гроші шалена аґітація серед тамошніх Українців і Москалів. Виходить маса добре редаґованих ґазет, книжок, брошур. На вудочку ловиться не один легковірний. На порозі раю жде його мале розчарування. Вимінюють йому доляри на „розчетні знаки" (1:400). Але він як не комуність то співчуваючий — не повинен привязувати до гроший значіння. Підіть на базари й побачите, як „Американці" випродують за прикладом буржуазії свої річи. „Пайок і радянські обіди, бачите, трохи за малі". А кілько партійних сидить по селах і жде нагоди виїзду назад до Америки.

А там обіцяли їм (були навіть образки) кватири з опалом, електрикою й ватами. (Най підіждуть до зими — самі побачуть, як в радянській державі урядують, при морозі.

(Укр. Вістник.)

ПОЛЬСЬКЕ РОЗБИШАЦТВО В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Львівські часописі подають, що Поляки придумали новий спосіб, при помочи якого з одного боку тероризують край, а з другого заспокоюють можливо простим ладом потребу харчів та одягу своєї армії. Окупаційні польські власти висилають великі війскові відділи, головнож відділи кавалерії на квартиру в українські села. Таким робом ущасливлено нпр. в Тарнопільськім повіті село Петриків, яке, вже шість цілих місяців терпить негоду такого закватирування, проти якого не в силі вдіяти нічого жадні скарги ні спротиви нещасного населення. Недавно напали леґіонери 24. бриґади на хату українського господаря в Петрикові, Дмитра Українця, саме підчас весілля його сина, побили богато весільних гостей та примусили згодом всіх до утечі. Ось культурна господарка Польщі на окупованих землях.

ВЕЛИКА ПОЛЬЩА.

„Латвіяс Саргс" повідомляє що в Польщі вийшов із друку підручник ґеоґрафії під заголовком: Ґеоґрафія єдиної Польщі. В сьому підручникови говориться, що в склад Польщі входять не лише Білорусія і Литва, але й Курляндія і Київ. Підручник говорить також, що народи які ще не обєднані під єдиною Польщею висловлюють бажання можливо швидче обєднатися з своєю батьківщиною.

Ось як виховують Поляки своїх дітей: ось як сіють ідеї централізму та гніту чужих народів.

„СОВІТСЬКА КІТКА".

Звісний большевицький економіст Лярін наводить в московській „Правді" в ст. п. н. „Совєтская кошка" слідуючий факт: В буджеті управління лісів Костромської ґубернії значиться кредит у висоті 15.000 рублів на виживлення кітки. Необхідність утримання „совітської кітки" мотивується тим, що в поміщенню згаданого управління дуже розплодились миші. Сей кредит для одного члена котячого роду відкрив один з членів центрального виконавчого комітету, якого місячна платня виносить тільки 13.500 рублів.

„А ВСЕЖ ТАКИ УКРАЇНІЗАЦІЯ?"

А українізація йде. Так! Без сумніву! Але не з ласки партії, ані з ласки „українського" правительства. А члени партії і члени маріонеткового правительства скрегочуть рубами, коли їм доводиться читати або видавати нові декрети про заводження української мови. Але живучість і сила української справи, що примушувала царський і шляхотський уряди на уступки, змушує і „український" „радянський" уряд на повільні, але невпинні уступки —хоч їх „імперіялістичне" серце обливається кровю. Правда, кождий новий уступок коштує тисячі голов по українськім і большевицькім боці. Н. К. (Надзвичайна Комісія відома у нас під назвою Ч. К. — Чрезвичайная комисія) і повстанці працюють невтомно — а вислід новий декрет.

ЗА ОБМАНЮВАННЄ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ.

НЮ ЙОРК, 13. серпня. — Вілієм Скагил, погребник, котрого федеральна лава присяжних суддів постановила обжалувати за обманюваннє уряду при виконуванню своєї умови ховати американських жовнірів, погибших у Франції, признався перед судом до вини. Він ховав по два жовніри в один гріб.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ ПРИБУВ ДО КАНАДИ

Наші донесення з перед кількох днів, що кождої хвилі треба надіятися прибуття митрополита Шептицького до Канади — потвердилися.

Ділимося радісною вістю з нашими читачами, що митрополит Шептицький по щасливо перебутій подорожі, є вже в Канаді.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ДАЛЕКО СХІДНОЇ РЕПУБЛИКИ ПРОГНАНЕ.

ВЛАДИВОСТОК, 14. серпня. — Після наспілих тут вістей, східно-сибірська република з осідком в Чита зістала занята протибольшевицькими війсками. Під напором антибольшевицького війска, яке заняло місто Чита, дотеперішне читанське правительство втікло, а побиті большевицькі відділи цофнулися в напрямі Верхне-Удинска, щоби получитися з большевицькими силами Іркутська.

Чужосторонні кольоністи, осілі в Маншулі, в Манджурії, потверджують вісти про упадок большевицького правительства в Читі.

Рівнож війскові японські круги в Токіо одержали доси ще непотверджені вісти про упадок совєтського правительства східно-сибірської републики.

АМЕРИКА РОЗПІЧНЕ РАТУНКОВУ АКЦІЮ ВІД МОСКВИ І ПЕТРОГРАДУ.

РИҐА, 15. серпня. — Американська ратункова адміністрація розпічне вже в найблизшім часі свою акцію в Москві і Петрограді.

Запаси поживи будуть негайно вислані до сих міст, а в міжчасі будуть опрацьовані пляни несення помочі надволжанським ґуберніям, які є в найбільшій мірі діткнені голодом.

НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ЛЄНІНА.

РИҐА, 15. серпня. — Совєтська телеґрафічна аґенція „Роста" доносить з Москви, що большевицьке правительство порішило цофнути всі попередні постанови, що зелізниці, почта, телеґрафи, трамваї мають безплатно обслугувати населення, рівнож, що робітники мають одержувати даром знаряди до праці і всяку потрібну домову обстанову.

Наслідком сих реформ, місто практикованої тепер в Росії вимінної торговлі, буде введена продажа товарів за гроші.

Сі зміни є дальшим поважним кроком на дорозі реалізації нової економічної політики Леніна і вказують, що пляни Леніна в напрямі зрівнання теперішних відносин в Росії з капіталістичною системою в торговлі і промислі, яка панує на цілім світі сягають дальше, ніж се могло початково видаватися.

ПОЛЯКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ВІДЛОЖЕННЯ ШЛЕСЬКОЇ СПРАВИ.

ВАРШАВА, 15. серпня. — Польський кабінет рішив вислати ноту до аліянтських правительств з протестом проти відложення остаточного вирішення поділу Шлеска. Польська нота має вказати на шкоду, яка вийде для Польщі з сеї причини, що справа Шлеска зістала віддана Лізі народів, в наслідок чого Шлеск через довший ще час не буде мати тревалого правительства.

Президент Ліґи Народів вислав телеґраму до всіх членів Ліґи з запитом, чи в справі Шлеска Ліґа має відбути спеціяльне засідання, чи Ліґа буде розглядати шлеську справу на звичайній сесії, яка припадає на день 1. вересня в Женеві.

В кругах цілого дипльоматичного світа коментують загально, що Ллойд Джордж лише тому згодився перенести польсько-німецький спір до Ліґи Народів, бо більшість членів Ліґи має на справу Шлеска такий самий погляд, як його має Ллойд Джордж.

Опінія Анґлії добачує побіду Ллойда Джорджа на Найвисшій Раді в Парижі, що спричинить скріплення становища анґлійського премієра в політиці внутрішній і заграничній.

ІРЛЯНДІЯ ПОНОВЛЮЄ ЖАДАННЯ ЦІЛКОВИТОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

ЛОНДОН, 15. серпня. — Доносять з Доблина, що ірляндський президент і члени ірляндського парляменту, в відповіди на мирові пропозиції анґлійського правительства, знова повторили своє жаданнє цілковитої незалежности Ірляндії на міжнародних ґарантіях її територіяльної цілости і невтральности.

Се жадання цілковитої незалежности ірляндської держави з боку ірляндських провідників, виставляє на поважну небезпеку мирові переговори між Ірляндією і Анґлією.

АНҐЛІЯ В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

З компетентних кругів подають:

З кінцем червня ц. р. анґлійське правительство через своє посольство у Варшаві поставило запит до польського правительства, на якій правній основі вона адмініструє Східною Галичиною, коли в вирішенню з дня 25. червня 1919. р. їй було дозволено тільки на воєнну окупацію по Збруч.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.

One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницю.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC-REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА ТОО ДОЛЯРІВ

ПОЛЬСЬКА „ОХРАНА" ПРИ РОБОТІ.

Запинилася зі злости польська преса на митрополита Шептицького за се, що митрополит не завагався виїхати заграницю, щоби перед мірodайними чинниками виповісти цілу правду про трагічне положення українського народа Галичини під польською мілітарною окупацією та від імени українського галицького народа упімнутися перед світом о прискорення визнання незалежности української галицької держави.

Заскавуліли гієни від рідних польських газет.

Вониж вже ладилися до бенкету на трупі української галицької державности.

Стільки шибеників, стільки мордів, стільки замучувань на смерть в таборах інтернованих, стільки впрост пролятої крови і стільки жертв голоду і хорób — чейже вже після обчислення самих Поляків повинні були бути вистарчаючі, щоби український народ Галичини так привалити до землі, щоб він не то, що підвестися, але слова вже не був в силі до нікого промовити.

А той український галицький народ не вмирає, але наперекір оживляється знова до смертельної боротьби з польським розбишакою.

Заворушилась ціла імперіялістична, шовністична Польща, ся рабиня французького пана, яка могучість і силу своєї держави хоче збудувати і утревалити на чужій кривді, на насильствах над другими народами.

Заскавуліли з жалю польські гієни всякої масти, шляхецької, вітосівської і соціялістичної-„пепесівської", що не прийдеться їм вже поживитись на прибитім державнім організмі українського галицького народа.

— Ще жив! — кричать жалісно польські гієни і пустили сфору гончих собак, щоби проти ділань України сповнялн службу польської „охрани".

Гончі собаки — своїм собачим звичаєм — гавкають, виють, кусають. В край і заграницю.

Ледви митрополит Шептицький вийшов на беріг Канади, а польська американська охрана з лінюю на губах кидається на його достойну особу.

Перед нами число 225 нюйорської польської газети „Нови Свят".

У вступній статті сеї газети, видаваної за гроші польських в Америці загально знаних під назвою „лапіхлопи" корпорацій — редактор Броніслав Д. Кулаковскі з спосіб крайно некультурний і безличний виписує під адресою особи митрополита Шептицького такі шубравські інвективи, що їх можна витолкувати лише скаженим до нестями станом комплетно спідленої душі автора.

Охрана є все охраною, без ріжниці, чи вона робиться на рахунок і користь партії Пілсудського, чи на рахунок і користь партії Падеревського.

Типи людий, всяких так званих „кулаків", які свою духову культуру розвивали в рижських кнайпах і паризьких люпанарах, надаються найліпше до сповнювання служби охрани.

Видячи в руках пана як надгородку кусник вепрової кости — вони кинуться і на сонце, яке від них так дуже далеко і високо.

Гнила їдь такого „кулака", здичілого „патріотичного" Дон Кішота, який залюбки прибирає пози людового трибуна, щоби прикрити свою правдиву фізіономію політичного камелеона, змінюючого свої барви під впливом світла золотої німецької чи срібної польської монети — не може досягнути ніякого чесного чоловіка.

Атаки польської охрани в Америці розбиються, не досягнувши навіть стіп особи митрополита Шептицького.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВІ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

КІЛЬКО ДЛЯ ВАС ВАРТА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ РІДНЬОГО КРАЮ?

(Надіслана стаття).

Десятки тисяч Українців, наших братів положили свої голови на поли слави за волю рідньої України. Чому? Бо полюбили її усім серцем і душею. Чому? Бо хотіли її бачити свобідною, вольною, визволеною, очищеною від ворогів і ворожого ярма.

Чому ішли у бій? Чому покидали свою рідню, своїх родичів, своїх жінок і діток маленьких? Чому покидали рідні пороги, рідні села і йшли, щоб або добути, або дома не бути? Чому несли свої голови буйні, готові кров свою буди пролляти і головами наложили і кров проливали свою і ворожу за рідний край, за рідний люд, за рідню Україну?

Тому, що Україна для них тільки вартувала. Ціною власної крови, ціною своїх голов, ціною свойого життя Україну хотіли відкупити і спасти. Яка велика ціна! І яка величня, свята, висока, благородна любов!

Кілько нас, є тут в Америці, що можуть такою святою любовю України дихати. Кілько нас, що можуть такою святою любовю України, таким патріотизмом і героїзмом, саможертвою і самопосвятою повеличатись?

Кілько?

* * *

Рідний наш край, земля наша галицька в руках славянських Монголів-Ляхів. Наш рідний люд, наші брати й сестри під ляцькою шляхецькою кормигою. Тюрми і табори переповнені у щерть українськими мученками. Шибениці. Розстріли. Нагайка. Нагінки собачі. Панщина. „Польскі єнзик". Коєциолкі і шкулкі". Єзуіти і Францішкани і Змартвихстинъци. Сьостшичкі і матечкі. Жандарми і ляцькі гнилі. Арештовання. Рекрутованне у польську розбишацьку армію. Підпали. Грабіжництво, крадіж у білий день і рабунок „под знаком білего орла". Орди татарських Мазурів. Ті жорстокі дари Ржечипосполітої навістили „нащі села невеселі". Подумай брате! Ціле пекло на твоїй прадідній землі а ляцькі чорти скажено гуляють по головах, по трупах українського люду.

Подумай брате! Рідною мовою не можна говорити. На рідній мові молитись не можна. „Не можна польскім повєтшем оддихать, не можна польскей води піць, не можна польскім слонкем сен цешить русінським кабаном гайдамацкім". Такий божевільний клич розлошеної ляцької бестії лунає — на твоїй рідній земли.

* * *

Чи хочеш, щоб далі твій рідний люд стогнав в панцизняному ярмі? Чи хочеш, щоб далі ляцька нагайка краяла українську спину? Чи хочеш, щоб далі твоїх братів вистрілювали ляцькі кати мов заїців? Чи хочеш, щоб українських дітий виховували на яничарів, щоб рідну землю дарували Мазурам, щоб українського мужика і інтелігента кабаном звали?

Прийшов такий час, брате милий, що мусиш вибирати. Мусиш сказати своє слово. Мусиш показати свою любов до України ділом. Бо як заспіваеш „Ще не вмерла" хочби як голосно, то ще не значить що ти любиш Україну. Любов по ділах пізнати. Покажи-ж ділом, що ти Українець, що любиш Україну, що хочеш її боронити вільною.

* * *

Ані я, ані ти за Україну не проливав своєї крови. Не заславя її своєю грудю. Не йшов за Неї у бій. Ти сидів спокійно на американській земли, як твої брати Україну боронили. Боронили, бо того у них Україна варт була.

Кілько у Тебе Україна вартує? Долярами кілько? Кількоб ти дав, щоб Україну бачити свобідною? Щоб Вона не стогнала в ворожому ярмі?

Кількоб Ти позичив долярів Правительству Західно-Української Республіки, щоб помогти йому видерти твій рідний край з з ляцьких рук? Кількоб Ти позичив Україні, українському народови, твому рідному народови?

Скажи брате і покажи: кілько в Тебе вартує Україна?

Н.

ЧОГО НЕ СКАЗАВ СКОРОПАДСЬКИЙ.

(Від спеціального кореспондента „Свободи").

В „Українськім Слові" — часописи, яка видається в Берліні на гроші, добуті від Німців бувшим гетьманом Павлом Скоропадським—уміщено розмову з „найсановельмоґжішим паном". Як се й личить у розмові з такою високоставленою особою та ще з хлібодавцем, співробітник часописи поставив бувшому гетьманови лише такі запитання, на які легко було відповісти. Зате він дуже делікатно обминув ті запитання, які могли-б викликати у п. Скоропадського прикрі спомини.

А якраз сі останні запитання варто було-б поставити, щоб розвіяти отруйний і задушливий туман, який останніми часами утворюється деякими запобігливими людцями навколо імени Скоропадського. „Українське Слово" запевне, що нині „все частійше починає згадуватись імя бувшого гетьмана України Павла Скоропадського; з сим імяй богато українців звязує не тільки спомини про часи реального будівництва молодої Української Держави, але також і певні надії на будучність". Щоб українське суспільство могло побачити, які надії можна покладати на Скоропадського й як він ті надії справдить, його треба було-б запитати не про ті дурниці, про які питав його делікатний співробітник ляйб-органу, а про щось зовсім инше.

Наприклад:

— Скажіть, будь ласка, пане Гетьмане (я тут додержую делікатного стилю „Укр. Слова"), як Ви дійшли до маніфесту про федерацію з Росією?

На се Скоропадський, коли-б він схотів бути щирим, міг би відповісти — „трохи усміхнувшись", чи без усмішки, се вже як хоче „Укр. Слово":

— Мені власне з самого початку мого гетьманування було однаково, чи самостійність, чи федерація, чи повна залежність від Росії. Коли мене становляли гетьманом, вітер віяв у сторону самостійности, отож я й був тоді більшим самостійником, ніж усі українські самостійники, взятні разом. Та се було весною. А в осени вітер повівв у сторону федерації, отож і я повернувся в ту сторону. Коли-б я дожив до зими, я може видав би маніфест про „едину й неділиму Росію" від Кавказу до Адтаю...

— А скажіть, будь ласка, пане Гетьмане, якої Ви думки про земельне питанне?

— Якої я думки про земельне питанне — се ви знаете з часів мого гетьманування. Хто що має — хай той про те й дбає. Господь сотворив панів і мужиків, а російські царі повіддавали панам землю, а на мужиків понаклаадли податки. Хіба-ж ми мудрійші від Бога й від царів, щоб переробляти те, що вони позаходили? Коли пан схоче продати свою землю, а мужик матиме гроші, щоб її купити — хай купує: я йому не борюню. Але силувати когось, щоб він дурно віддав свою дідизну — ні, се вже вибачте.

От візьміть хоч би мене, — сказав би далі п. Скоропадський, коли-б схотів бути щирим: — я маю на Україні кілька десятків тисяч десятин землі, отже належу до найбогатших дідичів. Хто сміє її в мене відібрати? Я ніколи сеї землі не орав і не засіяв, а робили се за мене мужики. Нині я навіть побачити тої землі не можу, бо мужики мене замордували-б, коли-б я ли дістався в руки. А все земля се моя, й Німці менї дають гроші під заставу сеї землі, й я живу тут по панськи. Як же можна менї відібрати землю?...

— А скажіть, будь ласка, пане Гетьмане, яка мова повинна бути на Україні державною: українська чи російська?

— Ви знаете, що на початку мого гетьманування я був палким прихильником української мови, хоч сам тою мовою тоді ще не говорив. Згодом, коли я пізнав повну Україну кацапів з Москви та Петербургу, я прийшов до думки, що обидві мови повинні бути на Україні державними: і російська, і українська. Наприкінці, коли я передав владу над Україною російським добровольцям, про державні права української мови було би вже зовсім смішно говорити, й я тоді облишив маскарад з українською мовою.

Нині я стою під сим оглядом на роздорожю. Сам я, як бачите, добре вичувися по українськи, бо побачив, що закордонна українська фірма стоїть вище, ніж російська. Он і моя дочка власними руками вишила шовком портрет Шевченка й сама вимережала рямці до нього. Та як би менї знов довелося бути українським гетьманом, то я ще тоді поміркував би, яку мову робити державною: все залежало-б від того, звідки й куди вітер віяв би...

На сім ми можемо закінчити нашу щиру розмову з п. Скоропадським, гадаючи, що наведених прикладів з його минулої діяльности цілком досить для характеристики його особи й тих „певних надій на будучність", які нібито звязує „богато Українців" з імям бувшого гетьмана. І співробітників „Укр. Слова" або память коротка або почуття делікатности занадто високо розвинене. Але український нарід має добру память, а від надмірної делікатности його відучив досвід останніх кривавих років. Тому яка-б форма правління на Україні далі не настала — хай навіть гетьманська, — **Скоропадському на Україну повороту немає.** Політично він є людина мертва, скільки-б коло його гальванізації не старались рідні запобігливі людці. Він так себе скомпромітував, так наочно показав свою безхарактерність і безпринціповість, що накладати з ним можуть тільки люде, які живуть на його гроші. А цілого народу не купиш.

Наприкінци я хочу ще перповісти зі слів самого Скоропадського одну пригоду, яка з ним сталася ще перед війною. Пригода ся має символічне значінне й тому вона тут буде до річи.

Був він якось на варті в царських покоях, коло кабінету Микоди II. Сидів він сам один і з нудьги почав розглядати збрюю та ріжні трофеї, порозвішувані по стінах. Десь високо на стіні, під самою стелею, він побачив українську гетьманську (чи може полковницьку) булаву. Мавши сам досить велику колекцію булав, Скоропадський схотів побачити, яка се тут булава. Недовго думаючи, він підсунув до стіни стіл, поставив на нього стілець і чвав драпатися на сю імпровізовану драбину. Тільки що він дотягнувся рукою до булави й хотів її взяти, як стілець під ним похитнувся й він стрімголов полетів на долівку. Сичинився великий шум, перелякний цар вискочив з кабінету — й Скоропадському довелось перепрошувати царя, пояснюючи, до чого довела його цікавість.

Цар тільки посміявся й нічого не сказав. Та коли-б Микола II був мудрійший, він міг би тоді сказати своєму генералови:

— Отож, голубе сизий, ніколи не тягнися до булави, бо до булави треба голови!

27. червня 1921.

Радянин.

ПОМЕР ІВАН ГЛОВА, ОСНУВАТЕЛЬ І ПЕРШИЙ ГОЛОВНИЙ УРЯДНИК У. Н. СОЮЗА.

В пятницю вечером, 12. с. м., розпрощався з сим світом один з найвизначніших Українців у Шамокін, Па., Іван Глова. Покійний уродився 1863 р. в селі Стебну Новицького, повіту Сянік, Галичина. Вимігрував до Америки, він поселився в місті Шамокін, стеїту Пенсильванія, і тут прожив до самої смерти.

Своєю запопадливою працею бл. п. Іван Глова доробився значного майна, яким оружував розумно і з користю для своєї родини. Ціле своє життє був свідомим Українцем і в українськім дусі виховав усі свої дітн.

Іван Глова.

Покійний належав до тих Лемків, котрі вже в перших емігрантів в Злучених Державах працювали на народний український ниві. Яко громадянин нашої колонії в Шамокін, він трудився для неї дуже богато і через те був знаний у широких кругах цілої околиці. Шануваний його не тільки свої але і чужі люди. Те загальне пошанованне бл. п. Івана Глови було причиною, що громадянство покликало його зчаста на ріжні відвічальні становища й уряди, на яких він спобійна свої обовязкй чесно, совісно і вірно.

Покійний Глова був одним з тих, котрі з цілою вервою працювали над основанием своєї рідної народної інституції теперішнього Українського Народного Союза. До сеї інституції він приступив 1. марта 1894 року і тримався її вірно до самої смерти. Він був першим головним касіером нашого Союза, а відтак кількома наворотами занимав становище головного радного сеї нашої добродійної організації. Його заслуги для Українського Народного Союза можуть оцінити як слід тільки ті наші піонірі, котрі разом з ним трудилися для сеї організації і боронили її від взято перед численними ворогами.

Бл. п. Іван Глова був людиною спокійної вдачі, зі гонорами не побивався і не любив визвати себе на фронт там, де знаходив побіч себе иншнх, котрі силя його гадки спосібнійших від відповідників. Але воля народу була для нього свята: що нюм загал приписував, він робив добре і не нарікав.

У помершім стратила шамокінська парохія одного з найвизначнійших, найбільше заслужених своїх членів. Український Народний Союз стратив одного з неченійших уже своїх членів-основателів, а ціла американська Україна стратила чесного і свідомого громадянина. — Земля Йому пером і вічна память.

ДОПИСИ

БЛУМФІЛД, Н. ДЖ.

Під розвагу Українцям в Америці і Канад.

На підставі одержаних з краю мірodайних інформацій подаю до відома загалу українського в Америці і Канаді, що в Польщі, а рівночасно і на території Східної Галичини і Волини, відбудеться в кінцем вересня ц. р. спис населення (конскрипція).

Можемо собі уявити, кілько то буде безправств і насильств підчас урядования конскрипційних комісій в українських селах Галичини і Волини.

Хто тямить послідний спис населення в Галичині в 1910 р. (в грудни), котрий відбувся за панованнн небішки Австрії, цей пригадує собі, як то конскрипційні комісарі в асистенції жандармів поводилися з нашими людьми; як перекручували зізнання; як в мішаних супружествах проти їх волі виписували усіх за Поляків; як виписували при неповолітних мову розговірну польську. Кілько було, надужить, це знає кождий, котрий бодай дрібку інтересувався народньою справою.

Спис населення у Східній Галичині і Волині через польський „ржонд" — це нове насильство над нашим народом, це новий спосіб, аби знищити український елемент; це злочин!

Спис населення, це під тепершню хвилю справа великої ваги для українського народу в краю; не меньш однак і для нас, українських емігрантів в Америці і Канаді.

На мою думку кождий, хто почуває себе Українцем, без огляду на приналежність партійну чи релігійну, повинен стати до протиділаючої праці, щоб паралізувати шкідливу агітаційну роботу польських хижих звірюк, польських нашинків, гайдаків серед українського населення.

Годі нам на місце урядования Ляхів вислати наших людий в ролі агітаторів, бо хотяй би ми і тисячі їх вислали, то всі вони скорше чи пізнійше дісталибся на Домбе — польський Талерогф. Я думаю, щоби ми, емігранти, розпочали сейчас агітацію листовну, письменну, але зачеркнену широко, на цілу територію, заселену українськими людьми. Не лише поміч матеріяльна, але і моральна принесе нам успіхи і хосен при будові своєї самостійної Вітчини.

Ставаймо отже всі як один: мущини і женщини; всі разом, а сейчас ставаймо, щоби не було запізно! Спішім з помочию моральною нашим поневоленим братам. Кождий з нас повинен сейчас написати лист до своїх в краю, до свого рідного села, до рідні і знакомих суседів; лист з зазивом до солідарного і кріпкого держання під час ворожої конскрипції. Щоб усі вони з гордостию і гідностию записувалися за Українців і подавали мову розговірну українську. Щоби видержали до кінця в завзятости, а рівночасно щоб заховувалися анонкровно, щоб не дати ворогам нагоди до якоїнебудь авантури і провокації.

Не можемо остати байдужними, не вільно нам лишатися в тій справи! Коли ми тепер не доцінимо наслідків ворожої роботи окупантів Ляхів, то вони вибористають нашу байдужність до своїх політичних цілий, а опісля викажуть за границею перед світом найменше число українського населення в Східній Галичині і Волині.

Ми своїм впливом повинні спричинити, щоб ні один з наших свідомих селян і робітників, ні один наш інтелігент не вписався яко Поляк, але всі щобвірно й неустрашимо стояли в рядах українського народу.

Думаю, що коли засипаємо наших братів в краю своїми листами о висше наведеним змісті, то таки успіх мусить бути! Лист зза моря своє зробить радість відвагн, бодрости і завзяття, піднесе духа народу і загартує його до дальшої смілівої боротьби за свої сущі права, за волю і свободу свою і грядущих поколінь.

Чи не булоб добре, щоби наші політичні організації зладили відповідну відозву до братів у старім краю, дали її напечатати і розіслали до своїх товариств, а відтак товариства розсилали-б чи розіслалиб до своїх членів. Обовязком кождого члена булоб би відозви вислати до своїх рідних і суседів в краю.

Зокрема прошу цею дорогою нашого дипльоматичного представника З. У. Р. Д-ра Л. Цегельського, щоби він піднісся протест проти переведення Ляхами загального спису населення на території Східної Галичини і Волині.

Володимир Білоруський.

Всі українські американські і канадійські часописи прошу о перепис.

ЦІКАВЕ!

Чому Українське Корабельне Представництво під назвою

СТ. МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО.
Є НАЙБІЛЬШЕ?

Тому, що обслугує найбільше українських людий. А чи далеко з ділпа чи від шіфи до тої Української Корабельної Фірми? Ні! Від кождого ділпа і від кождої шіфи найбільше 5 минут їзди. Незабувайте їх адреси.

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.
193 Grand St., Jersey City N. J.

Closely bound

ДО ВІДОМОСТИ

ТИМ ЩО ХОТЯТЬ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ ТИМИ ТИЖНЯМИ

УКРАЇНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ, ЯКЕ ЗНАНЕ ВІД ДОВШИХ ЛІТ ФІРМИ

С. Милянович і Вайл Ко.,

отсим подає до ласкавого відома всім Українцям що на 27. сего місяця відіздкає через наше Українське Кораблене Бюро дуже богато Українців до Галичини з рідних повітів які відіздкають на шіфі „АМЕРИКА" просто до БРЕМЕН.

Таксамо маємо вже богато замовлень на 3. септембра на шіфу „ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН" просто до Бремен. Тож хто має з Вас замір відіхати до краю з родинною чи самітний а хоче мати порядне товариство, то прошу ще днесь замовте собі в нас місце на одним з тих двох кораблів котрі йдуть только 8 днів до Бремен без пересідання

Прошу виповнити сесю ДЕКЛЯРАЦІЮ і прислати до нас на знану від довших літ адресу.

Кожний цент виданий в чужі руки завіщене силу наших ворогів

1. Імі і назвиско..... літ.....
..... літ.....
..... літ.....
2. Яка Ваша тутейша адреса.....
3. Звідки Ви з краю?.....
4. Маєте вже пашпорт?.....

Тому звяжіте ся кінчі „Сяй, до свого!"

УВАГА:—Наша 12 літна обслуга яку ми положили спеціяльно для Українців ручить Вам згори, що раньше і ліпше ніхто не може Вас обслужить. Українська кораблена фірма С. МІЛЯНОВИЧА, є знана не від нині і тисячами Українців виїздкає і приіздкає з краю, і тисячами Українців можуть посвідчити за нашу обслугу, проте згори можете бути певні що як вже в нас не дістанете порядної, скорої і такої обслуги, то вже хиба ніде. Пишіть по розклад їзди всіх ліній а сейчас отримаєте. 87-93

Наша адреса через 12 літ все та сама.

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.
193 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.
Telephone: Montgomery 2605.

СПОВІДЬ ЩЕ ОДНОГО КОМУНІСТА.

Знамените пояснение до слів нашого европейського доциусувателя Радянина про упадок большевицького руху серед чеського робітництва містить в собі сенсаційний лист одного чеського комуніста, Кучери на імя. Він був делегатом чеської комуністичної партії до екзекутиви Третього Інтернаціоналу в Москві. Вернувши звідти він помістив в чеській газеті „Право Лідуу" з дня 10. липня свій дуже цікавий лист, який в деім дуже нагадує лист В. Винниченка по його поворотї з Росії і Україні, а котрий кидає дуже богато світла на питание, чому чеські комуністи в такім великім числі покидають чеську комуністичну партію.

Сей лист звучить:

На підставі рішення нелегального комітету комуністичної пропаганди в Чехословаччині я, нижче підписаний, разом з зрідовцем секретаріту соціял-демократичної лівиці в Празі, О. Бергером, був післаний до Росії. Там мали ми відвідати екзекутиву Третого Інтернаціоналу і зробити звіт про стан комуністичного руху в Чехословаччині після грудневого страйку. Також мали ми проханого, що видавалось Мадярам і Німцям) такі суми:

Синку з Простейова 33 великих діямента, Фридриху з Брна 16 великих діямантів, делегатам другого зізду комуністичного інтернаціонала Мілошу Ваньку Гулі з Запотоцького частину „золотого запасу", в свій час одібраного в Київі й в Москві у заможних Чехів. Були то золоті ретязі, перстені з брилянтами, годинники й т. ин. Так, напр., Мілош Ванек помимо всього иншого віз в сподних золотий сильний ретязь навинутий замість тканини. Стайн з Праги 5.000 англійських фунтів штерлінгів і 85.500 німецьких марок. А щоб працювали по наказах московських, діставали ще їдучі комуністи і для себе персонально. Так дістав Метз з Праги 40.000, Весарж Йозеф 40.000, Бернер Густав 40.000, Сатал Ярослав 40.000, Стейн з Праги 20.000, Кочіш Йозеф з Подомна 20.000, Трауб. Леопольд Піль Ярослав, Ріттер Карель і Собота Йозеф по 10.000 царських карбованців. Останні менш впливові товариші діставали від 3-х до 5 тисяч царських карбованців. Се звичайно не є повний виказ всіх видатних грошей.

Нелегальний виконавчий комітет власне не є головним організатором комуністичної пропаганди в Чихах. Головні організатори — то є 2 мадярські жиди — Ракочи та Арпадіи. Вони звязані з Белею Куном через Берлін і дістають величезні гроші.

Беля Кун дав нам рішучий наказ:

„Не вагатися і за кожну ціну утворити єдину комуністичну партію в Чехословацькій республиці. Якщо буде потрібувати ще грошей на підкупне різучих редакторів та робітничих відпоручників, звертатись до Берліна. Негайне вишлють".

В Москві завязки посередництву певної особи довідалися ми про ріжні подробиці й інтимні справи з кухні московського інтернаціоналу. І от тут довідався я про речі, що тільки тепер я відкрили мені очі. Проводирі комуністичного інтернаціоналу отверто признають, що ціль виправдує средства. Купование душ, підкуп робітничих відпоручників рос. золотом, брилянтами та гріми переводиться в цілій Европі на велику скалю.

Комуністична пропаганда в Середній і західній Европі має свій центр у Берліні. Дущею того центру є родич совітського посла Коппа, жид Джем, відомий серед комуністів під прізвищем Рейха. В Берліні знаходиться також ведика канцеляріа для підроблювання паспортів. В Москві хвалились, що у всіх консульствах мають з них „свої люде".

Як тільки я довідався, що Третий Інтернаціонал задумав направду знищити Чехословацьку республику, вирішив не працювати більше з тими людьми і обережно старався при дальших нарадах бути збоку. Нового незгоду з Белю-Куном зявився я не міг, бо в Москві не жартують. Кожна незгода рахується там зрадою, що карається вязницею або розстрілом. Вежди там безліч шпигів і провокаторів. Є вони й кожде з делегатами Третого Інтернаціонал. Так, напр., в цвітні сього року жило 67 чужих делегатів з ріжних країн на Тверській вулиці в готелі „Люкс". Чрезвичайна послала між них одного свого співробітника, Антайфіна, з легітимацією делегата і шпіонку Лясовську, польську жидівку, яка також мала легітимацію „делегатки". Оці два шпиги слідкували за нами, випитували наші думки про ріжні речі, досліджували з ким бачимось і т. ин. Лясовська крала свою ролю знаменито. Ходила до делегатів в ночі під маскою закоханої і довідувалась про все, що їй було потрібно. Крім сих двох в готелі управителъ і його секретар були співробітниками чека.

Таксамо є шпиги і в місії чеського Червоного Хреста, як є вони рішуче всюди, по всіх установах.

Цілий режім в Росії держиться терором і шпіонажою. Зносини нелегального комітету з екзекутивою Третого Інтернаціоналу ведуться через курерів і шифрованими листами. Ключ до шифра привіз Бергер. Йому-ж був даний мандат, що уповажнював його на нав'язуванні зносини між Чехословаччиною і Москвою. Се було в той час, коли головний висланник Москви в Чехії, Ярослав Гандлірж, сидів у вязниці після грудневих подій. Мандат той написаний по німецькому і звучить так:

„Посвідчення.

Сим стверджується, що тов. Отто Бергер звязковим відділом екзекутиви Третого комуністичного Інтернаціоналу уповажнюється в Чехословаччину для навязання зносин й контакту. Москва. 9. квітня 1921 р. Ч. 767. За секретаріят екзекутиви Третого комуністичного Інтернаціоналу М. Кобезкий".

Повернувшись (приїхали ми з транспортом чеських полонених, що прибув до Пардубич 26. цвітня) я довго вагався, не знаючи, що зробить.

Вступив я в члени комуністичної партії з правдивого переєвідчення. До партії вступив я в Росії ще до жовтневої революції 1917 р., добровільно пішов в червону армію, на південному фронті двічі попадався до козаків в полон, і один раз, як большевицький комісар, був приговорений на смерть, мав перед собою 4 години життя, і висвободили мене большевики. Працював часто з віддиханости до ідеї, досліджував ріжних високих посад на становищі військовому, і громадському. Був комуністом ідейним, що готовий і життя віддати за ідею; був певний в тому, що провідники комунізму хотять проводити його в життя способом шляхетним і чесним.

Одначе, побачив всюди цинізм, гру з чужим життям і сконстантував змагання, що направлені проти істнування робочого народу. Сконстатував я, що ніяка розвідка заходи, від яких не тільки нарід в цілому, а зокрема робітнича верства мого народу мала-б шкоду непередбачену.

Бачив нечесність проводирів Третого Інтернаціоналу, що живуть в достатках в ту добу, коли російське робітництво вимірає від голоду. Бачив купівлю душ, що провадиться тими, хто раніш здавався мені ідеалом чесноти й прямоти, кому я вірив, що вони хотять й зможуть привести пролетаріят до перемоги. Що будуть працювати отими кепськими й брудними засобами, — тому певно ні один би совітський робітник не повірив. Через все се виступив я з комуністичної партії, а логічним завершенням мого виступу з партії, де працюють способом так огидним, є осей мій дист.

Знаю, що оголошуючи сей мій досвід, наражаюсь на небезпеку нападу тих, від кого я одійшов. Зніс я вже один напад в „Рівності", де радили мені доконче застрілитись, зазначаючи поміж рядками, що зарезервують собі честь двох, коли не буду того чинити. Знаю добре, що між ними люди, здатні на те, щоб невгодну їм людину зпровадити на другий світ. Але, незважаючи на те, що комуністи оголосить мене зрадником і денунціятом. Але я пересвідчений в тому, що каждий, в кому залишилось хоть трохи совісти, що жадний нормальний свідомий чоловік не зміг би зробити инакше, як роблю я. Ціла робітнича громада при першій нагоді пересвідчиться, що комуністи будуть працювати у нас так, як наказже їм Москва, себ-то будуть вести до знищення самостійности нашої Чехословацької республіки. Чехословацьке робітництво і Чехословацька Республіка мають бути офіровані помсті мадярських авантурників як Беля Кун, Ракочи, Арпадіи, що хочуть бути народними комісарами на Угорщині. Звичайно, наші комуністи й надалі будуть провадити свої плани, але те нічого не значить в їх залежности від мадярських емігрантів з Москви.

Підплачені агенти Москви будуть тягти за собою й найрозважливіші й совісніші чинники комунізму, будуть штучно утворювати революційний настрій, штовхати на революційні вчинки, що підуть лише на шкоду нашому робітництву. До такої праці причасним бути я не хотів і не міг і коли осе моє пояснение отворить очи совісним і свідомим людям серед нашого робітництва, що їх комуністи потягли за собою обманом, се буде для мене найліпшим наслідком моєї праці.

Кучера,
муж довіряя робітничої ради Брна.

Мимо волі мусите їх любити!

Вони ВИРІЖНЯЮТЬСЯ

Вони є ЗНАМЕНИТІ

БІЧ-НОТ
ЦИГАРЕТКИ

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найкращі кораблі в світі. Найчемніша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідньім місті находиться наш місцевий агент. 1

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ ПРЯМО НА ДАНЦІГ.

SAXONIA		15. Вересня
	II. кл.	III. кл.
Гамбург	$145.00	$125.00
Данціг	$200.00	$135.00
Такса $5.00.		

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL І GLASGOW.

BERENGARIA ..... 18. серпня
ALGERIA ..... 20. серпня
ALBANIA ..... 20. серпня

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДО СТАРОГО КРАЮ

ЦІНА ШИФКАРТ є різна, на пр., є одна шифкарта до Львова за $99.00 а друга за $131.00. Напишіть по інформації. Ми Вам виробимо пашпорт листовно і порадимо Вас якою лінією для Вас найкутше їхати. До Ню Йорку Ви прийдете тільки один день перед відходом корабля. На нашу чесну обслугу посвідчать Вам тисячі Українців в Ню Йорку і Філядельфії. Переконайтеся.

В СПРАВІ СПРОВАДЖЕННЯ РОДИНИ пишіть по інформації.

ГРОШІ ДО КРАЮ ПЕРЕСИЛАЄМО через Земельський Банк у Львові скоро і під цілковиту гарантією

ПОЛАГОДЖУЄМО старорідні і американські грунтові справи, в кождій потребі все відносіться до своєї української установи з повним довірем. По всі інформації приходіть або пишіть до котрого-будь нашого офісу:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
520 E. 6th Street 322 N. 8th Street
NEW YORK, N. Y. PHILADELPHIA, PA

МОДЕСТ ЛЕВИЦЬКИЙ.

ШКІЛЬНІ ТОВАРИШІ.

(Оповіданне з життя).

(1)

Кінець 70-х і початок 80-років минулого століття — то була підготовча епоха для тих людей, що в початку біжучого століття брали активну участь, як дозрілі громадяне, в революціях 1905 і 1917 рр.

За тих часів то була ще шкільна молодь, здебільшого — діти шестидесятників", тобто, дітчів епохи „великих реформ", і вже від батьків своїх де-що чули ті діти, чули про „народ" про потребу служити йому, сплачувати йому свій борг — і в наших дитячих головах (я тоді вчився у Кам'янецькій гімназії) виникали ріжні питання: який то борг? Чому ми повинні його народові? А коли винніше то скільки? І як ми маємо сплачувати той борг? І шукали дитячі голови відповіді на ці питання, а ту відповідь не завжди лехко було знайти; іноді відповіді бували ріжні, іноді суперечили одна одній, а дитячий розум дошукувався, де таки правда? бо дитина щиріше за дорослу людину шукає правди, чистої голої, без компромісів. А життя висовувало раз-у-раз нові пекучі питання. То була епоха численних замахів на царя Олександра II; трохи не що року мали ми несподівання: приходимо в гімназію, а нам кажуть: „уроків не буде; ідіть у церкву на молебінь: „чудесное избавление" і т. д. Ми щиро раділи не тому, що сталося те, чудесное избавление" а тому, що уроків нема, і йшла на молебінь, а потім збиралися десь „на вали" (руїни „турецької форте-ці) або в полі за містом і міркували: чого це ті „покушения" бувають? Адже-ж кажуть, що царь добрий, дав волю народові, що був у кріпацтві, то за що-ж хочуть його вбити? Бували і ці про що через нерозуміння деяких московських слів: „злодій" (так звали офіціально Караказова, Соловьова і теористів і березня р. 1881, що таки вбили царя) — ми розуміли, як українське злодій; потім ми довідувалися, що то не злодії і не хотіли вони обікрасти царя, і це знову викликало в наших головах цілу низку нових питань. Шукали ми відповіді на ті питання у батьків, але часи були тоді люті, тяжка реакція, і батьки боялися говорити на такі теми з недолітками. А відповідь: „ви ще малі, ви того не зрозумієте; от краше вчіться" — нас ані трошки не завдовольняла, не заспокоювала, а ще гірше роспалява тете шукання правди, вияснення „сутї" тих подій.

Після вбивства Олександра II. почалася ще гірша реакція і переслідування „соціалистів". Цього слова ми не розуміли, але бачили, що його вимовляють з якимись страхом дорослими: зрозуміли ми, що соціалисти — то ті злодії", але вже тямили, що то не злодії, а навпаки — люде, що йдуть на певну смерть, а грошей не шукають. Що їх на це гонить? Трудно нам було власними силами знайти відповідь на це, але ми її шукали і таки знайшли. Треба-ж це сказати, що тоді в Кам'янецькій гімназії ще панували Дебагорія-Мокрієвича, Малавського, що вчилися за скілька років перед нами; старий батько Малавського був учителем географії в жіночій гімназії. Особисто ми памятали Стародворбського (Шлісельбуржця)" — і ото виявилося, що все це були ті страшні „соціалисти".

„Щось то воно не так!" — міркували ми собі, збірашись іноді невеличким гуртком десь у Мукші, в Цибулівці або в Жабинецькому лісі (околиці Кам'янця).

• • •

Довгий час моя сім'я жила на Підзамчі, передмісті Кам'яня. Нас було у батька шестеро і хоч заробляв він, як на ті часи, досить (він був інспектором народних шкіл), але й витрат на таку сім'ю було не мало, тим більше, що завжди ще у нас жили тітки, материні сестри з яких наймолодша ще вчилася в жіночій гімназії. Отже на Підзамчу і квартира була дешевша і городу свій був і корівку держали. Жаті можна було і птицю всяку, — та й нам, дітям, чистого воздуху й полі було більше, ніж в осередку тісного міста.

Поблизу нас жив дин із наших товаришів Серожка Серебрій добрий товариш. Батько його був військовим лікарем, матері не було: дітий було тільки двоє: Серожка та сестра його Варя, трошки старша за брата, гімназістка; господарством вин завідувала рідна тітка; батька майже ніколи не було дома, і хаті їх завжди було „республіка"; бо тітки ні вони ні ми ані трошки не боялись і навіть курили при ній (при батьках курити не наважувались); добряща була вона жінка і дуже любила своїх небожат. І щирі то були діти, дуже симпатичні: обоє надзвичайно гожі: блявенькі, кучеряві, синьокі; Варя так красуня була і вже мала „кавалерів", що закохувались у неї; вона була у 5 класі, я ми — 3 чи 4-му. І старий Серебрій дуже любив своїх дітей і нічого для них не жалів. Був він чоловік заможний, мав свій власний домок на Підзамчу; дітям поставив у дворі гойдалку і „гігантти", і це нас товаришів особливо до їх дому принаджувало. На „гігантах" можна було улятися тільки в шістьох, найменше у чотирох, а нас мало не що дня збиралося до Серебріїв товаришів погулятн. Тоді ми були ще малі і спорт нас ще найбільше цікавив: в літку — гіганти, гойдалка, купання, у зимку — „коньки". Читали ми богато, але здебільшого те, що підходило до нашого віку: Майн-Ріда, Купера, Жюля Верна.

Серебрій вивись поганенько, хоч дуже був меткн і кебетний, але ледачий і звички до праці не мав. Бувало у скрутну годину, коли треба було „поправитись", він, при допомозі кількох товаришів, на перемінці у ¼ години вичувував трудний урок на „5", — аж ми дивувались; а потім зновь нахапає двійок. Батько держав йому репетітора, але це не багато помагало при цій „республіці", що була в їх домі у постійній відсутності батька; репетітор мало що міг зробити з ледачим хлопцем; він охотніше запускав бісиків до красуні Варі або, як коли, то й бігав з нами на „гігантах", ніж „називав безбожну бонку", як він висловлювався про свого учня. Серожка на превелику силу, з усякими передержками з батьковими клопотами у гімназії, ледве перелазив із класа у клас.

Проте Серебрія всі товариші любили за його добру, товариську вдачу любили його і вчителі, хоч иноді й пакосний був і в карцері не раз сидів. І 4-му класі, що за тих часів був найтруднішим, він застряг на другий рік, а потім і зовсім мусів покинути гімназію. Деякий час він ходив по місті „у цивільному", з цигаркою в роті на заздрість нашу, і чекав, щоб йому минуло 16 літ, щоби поступити охотником у військову службу. Як „вольноопредъющійся" він ще де-який час шведяв по місті, шматуючи серця гімназісток, а потім поїхав у Київ у юнкерську школу, і з того часу ми вже його не бачили. Правда, колись ще на Різдво чи на Великдень він приїхав на короткий час до родини, вже „блискучим юнкером", поглузував із нас, що ми „засмерділися" в тій гімназії, розказував, що нема життя, як військова служба, бенкетував у ресторанах, грав на більярді, і знайшлося чимало з наших товаришів, що заздили його „щастю". Але заздрили не всі. Була частина, що почала трошки инакше думати особливо з того часу, як серед нас, у 5 класі, з'явився новий товариш, Авакум Кудрицький.

Це був, сказать-би, з усіх поглядів антипод Серожки Серебрія. Син бідного сільського дяка, з зовнішнього вигляду дуже незграбний: присадкуватий, кремезний, кирпатий тарапакуватий од віспи, якийсь костроватий, він не тільки не мав нічого принадного з зовнішнього вигляду, але навпаки — перше враження робив навіть прикре. Заімпонував він нам у сам-перед своєю фізичною силою: він був найдужчий з цілого класу, — а це у гімназистів має велику вагу. Але в той час, коли в усіх инших класах найдужчі здебільшого були далеко не найрозумніші і своєю силою „задаються" і б'ють та терорізують слабших, Авакум (ми волїли називати його по імені, а не по прізвиску, як усіх инших, бо й те імя було оригінальне, теж ніби якесь костюбате) навпаки ніколи своєю силою не „задавався", нікого не бив, а так хиба, иноді, боровся один на двох або й на трьох. Але далі, декому з нас він заімпонував ще більше своєю інтелектуальною силою, якою він перевищував не тільки найрозумніших з класу, але й багатьох із вищих класів.

З'явився він у нас одразу в 5 класі. Перед тим він учився в бурсі, а потім у духовній семінарії, з якої й перейшов у гімназію. Потім ми довідалися, що з семінарії його вигнали за „вольнодумство" і тільки на благання і сльози його батька зробили йому ту ласку, що ніби увільнялися сам, „по прошенію". Але про це. Авакум розказав лише де-кому з нас і то значно пізніше.

(Далі буде).

Оснований 1862 року.

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БАНК В НЮ ЙОРКУ

Засобовий капітал з зиш ш $2,000,000.00

ПРОДАЄ ШІФКАРТИ до краю і з краю до Америки на найліпші кораблі по винайтаньших цінах. Для виїздячих до краю дістанемо пашпорти до двох днів; виготовляємо Афідевити, та удільємо потрібних порад і помочі БЕЗПЛАТНО.

СПРОВАДЖУЄ РОДИНИ І КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ.

ПОСИЛАЄ до краю по найтаньшім денним курсі і доручує телеграфічно до 4 днів; почтові до 3 неділь, та виплачує в красній валюті, як рівнож в АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ.

Приходіть до нас, або пишіть в рідній мові по інформації: як переслати гроші, щоби в краю діставсь ДОЛЯРАМИ: як скоро і безпечно заїхати до краю; як сповнити родину до Америки; як з успіхом возгодити маєтку у справу, і т. п.

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НЕМІЧ, ОБЕЗСИЛЕННЄ І ЗНЕОХОТУ

ВИКЛИКУЄ ВАШ ЖОЛУДОК СЕРЕД ТЕПЕРІШНОЇ ЛІТНОЇ СПЕКИ

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

Природний кріпитель
(„Nature's Tonic")

запобіжить сим долягливостям

До набуття в аптіках і гросерійних крамницях або прямо у витворців.

Ціна:
12 фляшок $14.00
6 фляшок $7.50
одна фляшка $1.50

BOSAK MANUFACTURING CO., SCRANTON, PA.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГОМ

Найлекше і лучшене до всіх частей центральної Европи.

S. S. "MOUNT CLINTON" (новий) .....1-го ВЕРЕСНЯ
S. S. "MT. CLAY" ..... 15-го ВЕРЕСНЯ
S. S. "MT. CARROL" (новий) ..... 29-го ВЕРЕСНЯ

Кораблі відїжджають в Ню Йорку з Pier No. 86, North River, при кінци Вест 46-ої ул

Кораблі: "HANSA" Ex-Deutschland), "BAYERN" (новий) і "WUERTTEMBERG." (новий) лапуть Іздили в місяци червни.

Каїбни в 2, 4 і 6 ліжками на всіх згадапих кораблях. Окремі Іздильні. галі для куреня, галі розривок і промендадові покдади для ужитку подорожних 3-ої класи.

Для запевнення собі шіфкарти пишіть до котрого небудь агента або

39 BROADWAY, NEW YORK, CITY.

HAMBURG AMERICAN LINE

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

...ма лишого ремонта від автомобільного. Я в краю довголітньо і добрий механік і шофер в Америці. Хто вчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні бо всі часи Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америці. Умієвсь до науки пої найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і вдадуться в нами. Офіс отворений в неділі до 12. т. з пол. Пишіть по каталогу агента або

ERNA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ТЕКЛО В ХАТІ!

З ЖИТТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІ.
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING, 30 E. 7th St., New York.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

вибирається до краю, кораблями „Джордж Вашінгтон" 2-го вересня; „Ордуна" 10-го вересня. На цих кораблях даємо вигідні каюти на 2 і 4 людей і окремі для родин. На бажання асекуруємо куфри.

О пашпорти стараємось в короткім часі.

Гроші пересилаємо до всіх частей світа скоро і найдешевше. Коли хочете відїхати до краю в товаристві кревних і бути обслуженими чесно, то ще нині шліть заздалегідь на каюту на одним з повисших кораблів до:

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.
Corner 8th Street

АНГЛІЯ І ПОЛЬЩА.

Польська преса з великим жалем і обширними коментарями передруковує статтю п. з. „Британське становище", яка появилася в органі англійських лібералів „Ню Стейтсмен".

Зміст цеї статті такий:

„Ми, Англійці, є горді, що посідаємо щось в роді політичного інстинкту. Цей інстинкт остерігає нас перед пересадним імперіялізмом Польщі як цею небезпечною силою, що ще не покоїть Европу. Небезпечною не є та сила сама через себе, а ще зза реакції, яку напевно викличе. Польща посідає сьогодні великі простори та шанси задержання їх, хочби один десяток літ, є дуже малі. Що Польща втратить Східну Галичину і велику частину б. російського простору, який здобули наслідком миру в Ризі, є певніще, аніж щонебудь друге в міжнародній політиці. Але буде вона мусіла втратити правдоподібно і литовську добичу ген. Желіговського. Питання тільки, чи ті неминучі ревізії границь відбудуться без війни і чи на випадок війни подібний неприятель згіднй буде задержатися на лінії Керзона, яка відмежує правні претенсії Польщі. Які є види европейського миру і екзистенції самостійної Польщі, як що до імовірної боротьби Польщі в відродженою Росією прилучиться неминуча боротьба з Німцями за промислові простори Горішнього Шлеску? Чи буде можна запобігти пятому розбрюи Польщі? Велика Британія напевно не буде воювати роди Польщі, а проти російсько-німецької комбінації поміч Франції не багато буде значити... Експанзія Польщі на схід і захід є на нашу думку найгевищим середником злуки Німеччини з Росією. Думка, що в Польщі можнаби зробити „велику самостійну державу", видається нам фантастичною і злюзією. Цілковита нездарність чової польської держави на полі цивільного і фінансового уряду та військової організації, є надто наглядна, аби потрібний був доказ. Десятки літ ще внутрішна слабість Польщі буде для сусідів її постійною покусою, а найважнїшим ще, на що можнаби ожидати, коли Польпросторів безумовно польських могла ставити опір всяким посяганням Створити нову Альзацію і Льотарингію на Горішньому Шлеську, значилоби неминучою зробити нову війну".

ЯК СПЛЯТЬ ЗВІРІ.

Не одному буде цікаво знати в яких поставах деякі звірі сплять. І так: Слоні сплять стоячи. Коли їх є богато разом, так одні сплять, а кількох стоїть на сторожи. Лилики сплять головою в діл, тримаючися задними ногами за щобуд. Птахи з кількома вийками сплять положивши голову назад на хребет або під крило. Бузьки і синиці сплять стоячи на одній нозі. Качки сплять на воді, а щоби вони не приплівали до берега підчас сну, то вони рушають одною ногою і тим способом кружляють все на одній місци. Лиси і вовки сплять звинені в клубок, з носом і підошвами до купи і накрит своїм хвостом. Льви тигри і інші звірі з котячої породи сплять витягнені вперед. Совизнова сплять в день. Крім повік вони мають ще заслони якими закривають очи від світла.

45 МІЛЬОНІВ ДОЛЯРІВ

Губернатор Ню Йорського стейту Міллер, підписав рішення на виданнє бонусів (надгородн) для тих жовнірів американської армії, котрі служили в час світової війни. Проте всі Україніц, бувші жовніри американської армії, повинні сейчас звернутися до нас в сій справі а ми виготовимо їм, зовсім безплатно, просьбу на отримання сего бонусу. 25зч.

HENRY C. ZAKO, Banker,
39 Cedar Sq. Dep.U. New York, N. Y.

ФАРМИ!

ФАРМА! Гарна 106 акрова фарма на продаж. Хата з 8 кімнат, 5 коней, 8 корів, 7 ялівок, 150 курей і всі машинерія. Ціна $7.000, готівкої $3.500 а решта на сплати. Продаю з причини виїзду до Канади. По блізші інформації прошу голоситися на адресу: JOHN BARYCH, Candor, N. Y. 88-93

ФАРМА 105 АКРІВ, 40 акрів під управу а решта лїс і пасовиско. Великий овочевий сад, земля засіяна, 30 тон сіна, 2 коні, 9 корів, 45 овець, 500 курей, дім з 8 кімнат і другий робітничий дім також всі фармерські знаряди. Фабрики недалеко і школа. Ціна $5.000, часть готівкою, решта на сплати. Голоситися до властителів, або агентів: ALEX GROMOKE & A. LAPINSKY, Box 159 Canterbury, Conn. 188-93

ТОРГОВЛЯ З ЛЕДОМ

І 19 АКРОВА ФАРМА, велике озеро, ледівня, добрий помешкальний дім, дуже добрі стодоли, 2 коні. Броканей трок може виказатися чистим доходом $15.000 річно: готівки потрібно $7000. Надзвичайна нагода для великої фамілї. Блізші пояснення: 86—

BERMAN & GREEN,
359 Grand Street, New York.
Telephone Orchard 6823

Позасим ми маємо богато всяких інших фарм на продаж.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Фарма 185 акрів, дім з 14 кімнат, 16 корів, 2 яліжки, 1 бугай, 3 коні, 4 свині, 225 курей, 15 овець, одна міжа від великого міста. Ціна $6500, готівкою $2500. 88-93

Фарма 98 акрів, дім з 9 кімнат, 7 корів, 2 яліжки, 1 бугай, 2 коні, 150 курей, 10 гусей, вози і машинерія; миля від міста. Ціна $4200, готівкою $1600.

Маємо також другі фарми на продаж. Голоситися до:

PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th St., New York City.

ФАРМИ! ФАРМИ!

З уваги важних причин спродається дві фарми, перша 73 акрів, дім з 8 кімнат і баня, 2 корови, 2 коні, кури і фармерські знаряди. Ціна $3000, готівкою $1500. Друга 193 акри, дім з 9 кімнат, баня і т. д., 10 корів, 4 коні, кури і індики. Ціна $5900, готівкою $3500. До фабрик і міста одна миля. Молоко продається по 10 цит. кварта. Голоситися до: STANLEY NYCZAY Staffordville, Conn. 89-90

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

В околиці фабричних міст Little Falls і Dolgeville, N. Y., де є досить Українців, відділи У. Н. С. і У. Р. С., української церкви і школи. Земля урожайна, чорна.

1) 68 акрів зі збором, грубий ліс, вода на пасовиску і в газзі, шопа і ліс як побудована; инші добрі будинки, близько стейтової дороги і міста. Пара добрих коней, 9 корів, 4 безрогих, 100 курій. Вся відповідна машинерія і тулаєа фармерськи. Ціна $4.900. Вплати половина воловина.

2) 32 акрів, 3 милі від міста, всі добрі будинки, 2 студні, вода на пасовиску, добрі тулаєа фармерські; 5 корів, до 40 курій. Є трое коней, але фармер їх не продасть, бо возьме на свою другу фарму. Молоко продає кості мерам у місті. Ціна $3.500. Вплати пів ціни.

3) 30 акрів, 1 миля до міста. Добрий газз, стайня і шопа; до 15 акрів під плугом, решта пасовиско і ліс. Продано порохнину за $1.300. Сплати $1.000, або може продати і зі стаком після угоди. Властитель має 3 фарми.

4) 4 акри чорнозему, газз на 12 рушників, криниця є в тім газзі, керезельна вода в газзі і на подвірю, 2 шопи і курник, 1 кінь, 1 корова, безроги і стадо курий, рідка огородовина. 5 миль від до стрітвуд. Добра нагода для бізнесового чоловіка. Ціна $3.500. Вплати $2.500. 88-90

5) 15 акрів, добрий газз і шопа, 1 корова, кури і збір. Ціна $1.100.

6) 10 акрів, газз, шопа, корова, яліжка, кури і збір. Ціна $1.000. Тих 2 малих фарм є при купі, а від міста де є фабрики, віддалені тільки пів милі. Хто хоче з наших людей купити одну з сих фарм, нехай пише на адресу: JOHN KUPROWSKY, P. O. Box 330, Little Falls, N. Y.

ФАРМИ! ТАНІ ФАРМИ!

1) Фарма 104 акрів доброї землі, половина під плугом, решта сіножать, пасовиско і ліс, 2 корови, 2 коні, всякі машини з уроженя 1921 сего року, 1 яліжка, 2 свині, 50 курий. Купите впрост від властителя за $2200, вплати $1200.

Родинний. Тут в Rome, N. Y. можете купити найтаньше землю з будинками і з худобою. Однак перше прошу писати до мене по українськи, а я кождому відпишу правдиво. Уважайтися до мене остережеєтся від всяких обманств і визиськи а також я передповажу Вам всі правні папери при купні. Я вже сподав богато фарм нашим людям і о сім Вас переконаю коли прийдете. Пишіть по інформації на адресу:

JOHN LAWRUK,
306 S. Madison St., Rome, N. Y.

ПОКОНАЙТЕ СВОГО ВОРОГА.

Ваш небезпечний ворог є тут в Америці, а ним є те, що Ви не почуваєтесь тут як у себе в дома. Не можете боротись дійсного життя Американця, бо не можете з ним порозумітися і розмовляти задля незнання англійської мови. Напішу легкою методою Ви навчитесь моєї протягом 3 місяців через почту. Сотки учеників вивчились в нашій школі. Маємо богаті вдячні листи. Пробні лекції і подробні інформації за 10 цит. гривнях або маркамах, можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 48, 528 West 47th St., New York City.

З ВЕСЕЛІШИХ БАЛАЧОК В ПОЛЬСЬКІМ СОЙМІ.

Недавно порушувано справу жидівської меншости в Польщі. При сій нагоді розвелась між послами того рода делікатна дискусія. (Подає прессове бюро сіоністичної організації).

Пос. Грінбавм. — ...і це все діється вже після ухвалення конституції, після обіцянок і запевнень, які зложив польський амбасадор в Америці кн. Любомірський, що всі обмеження що до жидівського населення в Польщі будуть усунені.

Кс. Мацеєвіч. — Ми не пхаємо носа до Америки. Ви повинні стидатися, що відкликаєтеся до загранпці.

Пос. Грінб. — Пане скажіть кн. Любомірському, щоби стидався ошукувати заграничну публичну опінію. Тощо кн. Любомірські відкликався до загранпці і складав фальшиві інформації?

Маршалок. — Взиваю посла Грінбавма до порядку. Та справа не належить до справи.

Пос. Грінб. — Панове повинні мати відвагу виявити світові що оставляють в силі обмеження для меншостей.

П. Мацеєвіч. — Що ви говорите?

В білостоцькім окрузі двесь суд находиться в жидівських руках. Протестуєте так, якби Польща до вас належала. Ми тут є господарями.

П. Тон: — Ми всі ту господарі.

П. Грінбавм: — На кождім кроці вижажем вашу облуду.

Кс. Мацеєвіч: — Скорійш поїдете до Палестини.

П. Тон: — До Палестини поїдем, коли схочем, а доки ми тут, будем боронити своїх прав.

П. Грінбавм: — Не насилуйте конституції, то будем сидіти тихо.

П. Димовські: — Конституція є для поштивих людей а не для жуликів і спекулянтів.

п. Грінб. (до п. Димовського): — Хай пан про поштивість не балакають, бо ми вас добре знаємо з вашим „Розвоєм".

Пос. Димовські: — Жид буде мене вчити чесноти!

Пос. Тон: — Пан пане Димовські не можеш, мати претенсії, бути чесним чоловіком!

Пос. Димовські. — Тихше! Валютники!

Пос. Тон. — Ви станете за сотку валютників.

Кс. Мацеєвіч. — Дивіть як сей скажений жид кидається.

На сей раз покликує п. Маршалок послів до порядку, але другим разом беруться вони добре за чуба.

ПОДЯКА.

Я, 67-літний старець, хорий каліка, отсим складаю сердечну подяку Головному Уряднки У. Н. Союза і всім членам сеї організації за удільнене мені запомоги з фонду убогих в сумі $50.00. Взиваю український загал в Америці ставати як найчисленійше під прапор нашого найлїпшого батька на чужині, У. Н. Союза. — Стефан Кацюк, член від. 38 в Обурн, Н. Гі.

АМЕРИКАНСЬКА ЧОРНОМОРСЬКА ЛІНІЯ КОРАБЕЛЬНА

Посвящає пасажирська лінія під американською флягою з Ню Йорку прямо до

ОДЕССИ

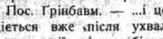

Вигідний і скорий
S. S. ACROPOLIS
ВІДДІЄ 7. ВЕРЕСНЯ.
з Pier 5, Hoboken
Найлїпша страва і обсяги
Голоситись
AMERICAN BLACK SEA LINE,
21-24 State St., New York City.

ПАШПОРТИ

ВАША ДИТИНА ПОВИННА МАТИ НАЙЛІПШУ ПОЖИВУ

Мати-Українка з Філядельфії пише, що її дитя виглядало дуже мізерно і довгі часи не прибувало на вазі. Після всякого рода забігів, вкінці аж лікар приписав

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

дитина в першому тижни набула вже пів фунта ваги, і перший раз за цілий місяць спокійний мала сон"

THE BORDEN COMPANY
Borden Building New York

No. 15

0142

Таки СЕГОДНЯ відпишіть сей купон і вишлїть почтою,
а дістанете ДАРОМ книжочку про ПЛЕКАННЄ ДИТИЙ, де сказано як належить заходитись з дитиною. Також найдете там на рідній мові пояснення про корїкленне.

Назвиско .....
Адреса .....

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.
Перший Український Хіропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить рівні задавнені хороби так
МУШИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 8 веч. В неділі від 10. до 1. Нюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St. коло церкви) в вівторок, четвер і субота від 2-ої пополудни до 8-ої вечер. 83вч—

ДР. ІВАН СМІТ,
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ — СПЕЦІЯЛІСТ
ОПЕРАТОР. вч
Години урядові: 12-2 полод. і від 6-8 вечер. а в неділі і свята від 10 рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР
Годинн приймтя від 9 рано до 9 вечер. в неділі до 4 полудня
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св Юрія
Говорить по українськи
Лічить успішно недуги мушин, женщин і дітий.
Найновіпшій електричні апарати

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціялєт зі старого краю. Лічить недуги мушин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG.
304 — 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер
Телефон: 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУШИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи
Лічить всі хронічні застарілі слабости мушин і женщин
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ
DR. ZINS
110 East 16th St. N. Y.
між Irving Pl. & Union Sq.
Год.: від 9 рано до 8 вечер.
В неділі від 9 рано до 4 пол.

SANITAL PILLS MIDY
СКОРА ПОМІЧ
на всякі недуги шлунка і печі.
Певне і успішне
Кождо адресу-
вання означене
Стережіться підробок.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукуваних платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів дасць відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

Пошукую братів або сестер тої жінки, покійної ФРЕДА КУПЧАКА, родівся в Галичині повер в Ніжанськім. 28. жовтня 1918 р. ВАСИЛЬ МУЗИКА 2231 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 89-91

Пошукую свою сестру з дому ГАНДЗЮ ШОПЯК з села Цеблова, повіт Сокаль, Галичина, і шваґра МИХАЙЛА САСА, також відтам. Хтоби про них знав або вони самі хай зголосять до: СТЕФАН ШОПЯК, Ukr. Veterasky Tabor „B", Jozefov, Europe, Checo-Slovakia . 90-91

УНІВЕРСАЛ ІНДУСТРІЯЛ ДИСТРІБЮТИНГ КОМПАНІ повідомляє всіх Родимців, що її офіса перенесено з ns 132 E. 14-ої улиці на Вестсвей, 1410 Ню Йорк Сіти (Рум 513). Потребуємо ще 12 Сейлсменів. Платня від $25 і більше тижнево. Голосіться на тут подану нову адресу: 1416 Broadway New York City. 79-202

ПОТРІБНО сейчас 20 людий інтелігентних до роботи за детективів. Наука даром. Голоситися до WILLIAM LAZAREK, Manager of Cunninghan Detective Bureau, 44 Court Street, Brooklyn, N. Y., 4th fl., Room 405.

З причини непорозуміння межи спільниками, можна набути ЗА ПІВ ДАРМО виробництво цигаретових шіфтів, всї дигарні корабельні і Американ Експрес філію. Кождо проволїки буде розважень. Листи адресуйте ЕВСТАХІЙ, с/о „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 89-90

ЖЕНЩИНА.

Потрібно женщини середних літ до домашної роботи і догляданя дитини в домі артиста Д. Медова. По условя голоситися до D. MEDOW, 582-a East 140th St., New York City. Телефон Melrose 3426 або 253 Bell Harbor 88-90

ДЯКОУЧИТЕЛЬ інтонований, сімейний з гарним голосом, грає також на скрипицях маючи довголїтну практику з добрими свідоцтвами, глядає посади від 1. вересня. Листи адресувати на прошу слати до: D. F., c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 90-92

НИКОЛАЙ ГЕРМАН
DELICATESSEN
227 Ave. B, near 14th St., New York
Український склад масних виробів найлїпшого гатунку, як: старокрайна ковбаса, шинка, буджева колосини, кишки і салїсеон свого власного виробу. 81вн
Ціни уміркованні, услуга чесна.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовляється по українськи.
Години урядові від 4. до 8 пополудни кождого дня, — окрім неділь і свят.

ЗАДАРМО! Хто хоче платити нехай іде до других. У нас виїзжаючий абсолютно задармо. З дому не рушайтесь поки не зайдете в нас поради. Важні річи розважимо Вам по щиру подорож.
ШІФКАРТИ ДО КРАКОВА $87.75, ДО ЛЬВОВА $99.00.
Всякі справи нотаріальні полагоджуємо точно і скоро. Голосіться тільки до нас. І. Комар, управитель
UKR. EMIGRATION BUREAU, 603 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.